

Tilsynserklæring for skoleåret 2020/2021 for Jelling Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 280463	Skolens navn: Jelling Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Anna-Marie H. Hansen

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
11-10-2020	1.kl	Læsebånd	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
11-10-2020	1.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
11-10-2020	8.-9.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
11-10-2020	7.kl	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
11-10-2020	7.-8.kl.	Musik	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	o.kl.	Læsebånd	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	4.kl	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	5.kl.	Engelsk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	9.kl.	Dansk (virtuelt)	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	0.-1.kl.	Lyt, leg og læs	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen
12-01-2021	6. kl.	Kulturfag	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
19-03-2021	9.kl	Matematik	Naturfag	Anna-Marie H. Hansen
19-03-2021	1. kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen

19-03-2021	9.kl	Engelsk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
19-03-2021	2.kl.	Dansk	Humanistiske fag	Anna-Marie H. Hansen
19-03-2021	7.kl	PUFL (virtuelt)	Praktiske/musiske fag	Anna-Marie H. Hansen

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Dette års skoledrift - og dermed også årets tilsyn - har på mange måder været præget af Corona-restriktionerne. Det vil derfor være en god ide at læse tilsynserklæringerne fra 2018-19 og 2019-20 også for at få et fuldstændigt billede af livet på Jelling Friskole.

Friskolen har på trods af Corona-restriktionerne forsøgt at holde både den faglige og den sociale fane højt, men mange af skolens normale aktiviteter som morgensamling og emneuger har ikke kunnet gennemføres.

Således blev årets temaer, der plejer at indgå i både morgensamlinger, emneuger og den tværfaglige undervisning primært foldet ud i temahæftet. Der var planlagt temaundervisning om kulturlandskaber, farver, Odyseen, grænselandet, grøn skole og læsebattle.

Alene i overskriftsform kan man fornemme, hvordan skolen lægger vægt på grundlæggende kompetencer (gennem arbejdet med læsning) og forankring i det lokale (gennem arbejdet med kulturlandskaber) - men også hvordan skolen arbejder med at åbne verden for eleverne (gennem arbejdet med klima, kunst og de klassiske fortællinger).

Jeg har i år besøgt skolen på tre hele skoledage og desuden været med til et par online-arrangementer. Jeg har desuden haft adgang til skolens samlede årsplan, til fagenes årsplaner og også modtaget en oversigt over planerne for undervisningstilbudene under den totale eller den delvise nedlukning af skolen. Det har således været muligt - trods årets udfordringer - at få et godt indtryk af skolens liv og læring.

Jeg har nedenfor samlet mine iagttagelser under de tre hovedgrupper af undervisning: det humanistiske fagområde, det naturvidenskabelige fagområde og det praktisk-musiske fagområde. Det er ifølge bekendtgørelsen om tilsynsførende min opgave at vurdere om "skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen". Der vil således være tomme rubrikker i erklæringen, hvilket alene skyldes min organisering af stoffet i mere overordnede kategorier

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale,

dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Undervisningen i det humanistiske fagområde står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det kan helt overordnet dokumenteres gennem resultaterne til afgangsprøve (hvilket dog for Jelling Friskoles vedkommende stadig er forholdsvis få), og det kan dokumenteres gennem en tilfredsstillende andel af elever, der går videre på en ungdomsuddannelse. Men mere direkte og konkret kan det dokumenteres gennem elevernes daglige arbejde og aktiviteter i løbet af skoledagene.

Når jeg som tilsynsførende fx har fokus på elevernes læsning kan jeg iagttage, at der i indskoling arbejdes med at automatisere de grundlæggende læsekompetencer på mangfoldige måder. Der er læsebånd, hvor eleverne stimuleres til individuel læsning, der er det fælles arbejde med læsebogen, der er oplæsning ved læreren både som en del af undervisningen og under madpakkespisning - og der er frilæsning som supplerende aktivitet, når der fx er værkstedsarbejde. Men derudover kan jeg iagttage, at der meget ofte er dialog om det fælleslæste for at sikre læseforståelsen, og der arbejdes hele tiden med forøgelsen af elevernes ordforråd og genrebevidsthed.

Med hensyn til engelsk og tysk er det mit indtryk, at eleverne får godt udbytte af undervisningen, og at deres kendskab til sprogene i høj grad understøttes af deres møde med sprogene gennem spil, film og onlinefora i deres fritid.

Historie og samfundsfag har jeg ikke haft mulighed for at overvære i år, men gennem årsplaner og gennem mit flerårige kendskab til skolen har jeg fuld tillid til, at undervisningen også der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Gennem morgensamlinger og tematimer sørger lærerne for at folde konkrete emner ud og perspektivere til nationale eller internationale forhold, så eleverne får mulighed for at koble det personligt oplevede med det samfundsmæssige. Som eksempler på dette kan nævnes, at eleverne i 2. klasse hører "Jeg har en hund med fire poter" dagen efter Michael Bondesens død - og at eleverne i overbygningen skal arbejde med Yahya Hassans tekster i netop det år, hvor Yahya Hassan er død.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Som tidligere nævnt har der i Corona-året været udfordringer med at gennemføre undervisningen - og med at føre tilsyn på normal vis. Jeg har derfor spurgt flere af lærerne, hvordan de sikrer sig, at eleverne opnår en tilfredsstillende læring.

På baggrund af deres svar og på baggrund af resultaterne fra terminsprøven kan jeg stå inde for, at undervisningen i de naturvidenskabelige fag står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

I matematik-faget gøres der særligt brug af matematik-tjek og matematik-fessor (bege digitale portaler) til at tjekke elevernes færdigheder og kompetencer. Når disse portaler afslører manglende kompetencer hos enkelte elever, sættes der ind med særlig støtte og ekstra vejledning over for de elever, så alle får mulighed for at opnå bedst mulige resultater. Under Corona-hjemsendelsen har Jelling Friskole desuden været opmærksom på at tilbyde særligt tilrettelagt undervisning for de elever, der skønnes at have haft behov for fysisk fremmøde.

I naturfagsundervisningen i øvrigt har der i høj grad været tale om digital undervisning. Det er mit indtryk, at undervisere og elever har gjort deres bedste for at få et godt udbytte ud fra de givne muligheder.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Dette fagområde har på en helt særlig måde været ramt af diverse restriktioner i løbet af det forgangne år. De klasser, der har været på skolen har naturligvis haft deres idrætstimer, billedkunsttimer med mere som sædvanligt. Men derudover har skolen har forsøgt at bruge de forskellige muligheder for praktisk-musisk udfoldelse på bedst mulig måde. Af konkrete tiltag kan jeg nævne følgende (nogle afviklet på skolen eller i nærområdet, andre digitalt eller på udflugt)

- kajakundervisning for de ældste elever (som en del af idrætsundervisningen)
- udflugt til Dybbøl med mulighed for sansemæssige erfaringer (mens det var muligt at tage på ekskursion)
- motionsdag
- halloweenfejring og fastelavnsfejring
- udarbejdelse af fælles farvecollage som en del af et tema-forløb om farver

- produktion af still-billeder i relation til morgensamling med fortælling af "den grimme ælling"
- udeskole for 7. klasse i et lokalt haveanlæg med bålplads og mulighed for udendørs aktiviteter

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Jeg har samlet bemærkninger til alle punkter under frihed, folkestyre og demokratisk dannelse under ét, da de er nøje vævet ind i hinanden.

Jelling Friskole forbereder i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre. For mere generelle beskrivelser og for aktiviteter for hele skolen vil jeg som ovenfor gerne henvise til tidligere års tilsynserklæringer. I dette skoleår, hvor tilsynsopgaven kun har kunnet udføres ude i det enkelte klasselokale, vil jeg nævne følgende tegn på demokratisk dannelse:

Lærere og pædagoger udviser respekt for den enkelte elev og bliver dermed rollemodeller for eleverne, der også forventes at vise respekt for hinanden. Det gælder fx i klassesamtalen, hvor alle har krav på at blive hørt - og hvor der er en forventning om at alle bidrager ud fra den enkeltes forudsætninger.

Skolen gør meget ud af at møde den enkelte elev og lære den enkelte elev at se egne styrker og svagheder. Skolen støtter den enkelte elevs personlige, sociale og samfundsmæssige udvikling, så alle (uanset køn og andre diversiteter) sikres lige muligheder både i et nutids- og fremtidsperspektiv.

Lærere og pædagoger inddrager eleverne i relevante beslutninger og medtænker deres udsagn og forslag, så eleverne får praktiske erfaringer med, "at det kan betale sig" at involvere sig og ytre sig.

Særligt i indskoling lægges der vægt på "opdragelse til fællesskab", hvilket blandt andet ses gennem det bevidste og eksplicite arbejde med konstruktiv konfliktløsning. På mellemtrin og i udskoling er der fortsat fokus på fællesskabet, og eleverne udfordres til at kunne arbejde på kryds og tværs i en stadig veksling mellem selvvalgte og forudbestemte arbejdsgrupper.

Der er åbne døre på Jelling Friskole, så alle elever har direkte adgang til ledelsen, og eleverne har på den måde mulighed for at gøre erfaringer med en åben dialog med beslutningstagere og myndigheder. Jeg har flere gange oplevet elever forberede sig på at kunne argumentere for en sag, før de gik til skolelederen for et fremføre det.

Også i dialogen med forældrene og det omgivende samfund tilstræbes - selv under Corona - et ægte møde og en åben dialog.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Kønsopdeling benyttes i udvalgte konkrete situationer eller korte forløb på linje med andre opdelingsmetoder som alder, interesser, faglige styrker eller udfordringer.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

19.1 Uddybning

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

22. Tilsynets sammenfatning